

Evanjelium z 21. júna 2020
12. nedeľa všedného dňa - rok A - Matúš 11, 26 - 33
*Komentár biblického učenca o. Fernanda Armelliniho nie je
revidovaný autorom*

Vtedy Ježiš povedal svojim apoštolom:

"Nebojte sa ľudí, lebo niet ničoho skrytého, čo by nebolo odhalené, ani tajného, čo by nebolo známe. Čo vám hovorím v tme, hovorte na svetle, a čo počujete v ušiach, hlásajte z terás. A nebojte sa tých, ktorí zabíjajú telo, ale nemajú moc zabiť dušu; bojte sa radšej toho, kto má moc dať zahynúť duši i telu v Geenne. Nepredajú sa dva vrabce za jeden cent? Ani jeden z nich však nepadne na zem bez vôle vášho Otca. Dokonca aj vlasy na hlave sú spočítané. Preto sa nebojte: máte väčšiu cenu ako mnohí vrabci!

Kto teda mňa uzná pred ľuďmi, toho aj ja uznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach; kto ma však zaprie pred ľuďmi, toho aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.

Dnešný úryvok z evanjelia je súčasťou druhej reči, ktorú evanjelista Matúš uvádza vo svojej knihe. Prvá reč je veľmi známa reč na vrchu, táto druhá reč, ktorú Ježiš prednáša, nie je adresovaná zástupom, ale skupine učeníkov, ktorí ho nasledovali a ktorí sú poslaní na misiu. Je zrejmé, že túto reč zachoval Matúš, pretože nie je adresovaná tej rozptýlenej skupine, ktorú Ježiš formoval, ale je adresovaná dnes každému, kto sa cíti byť skutočným učeníkom Ježiša z Nazareta, má úlohu, ktorú má splniť, a je poslaný na misiu.

Takže my sme títo vyslaní učenici!

Ježiš im pred odchodom dáva pokyny, hovorí im, aké je posolstvo, ktoré majú ísť a ohlasovať svetu, veľmi jednoduché:

"Nebeské kráľovstvo sa priblížilo".

Blízko neznamená, že prichádza, blízko... znamená to, že ho môžete prijať, že je už tu, nepremeškajte túto príležitosť prijať Božie kráľovstvo, teda nový svet, ktorý predstavil Ježiš z Nazareta!

Potom úloha, ktorú majú splniť: **"vyháňať démonov, liečiť všetky choroby"**. Čo znamená démon?

Všetka tá moc starého sveta, starého svetoobčianstva, ktorá chce upevniť kráľovstvo, ktoré je kráľovstvom zla, nie je kráľovstvom lásky, títo démoni nie sú novým kráľovstvom, pretože je veľmi veľa démonov, ktorí musia byť vyhnaní, a to je úloha učeníkov.

Potom vyliečte všetky choroby, nie organické choroby, o tie sa starajú lekári, sú to všetky tie choroby, ktoré bránia realizácii autentického ľudského života v človeku; tieto choroby dobre poznáme, títo démoni, myslíte na pýchu, závisť, žiarlivosť, túžbu hromadiť dobrá tohto sveta... to sú démoni, ktorí bránia nastoleniu Božieho kráľovstva vo svete.

Úlohou učeníkov je teda ohlasovať, že Božie kráľovstvo je tu, a potom - druhá úloha - vyháňať démonov a liečiť všetky choroby.

Čelíme teda chorému svetu, do ktorého sme poslaní!

Potom tretí údaj: ako sa majú učenici prezentovať, a to platí aj pre nás dnes, ak chceme, aby naša misia bola účinná.

Žiadne tašky na peniaze, žiadne dve tuniky - stačí jedna -, žiadne sandále a žiadna palica

čo bola obranná zbraň chudobného človeka... nie!

Učeník nemá žiadnu zbraň, predstavuje sa - Ježiš to o chvíľu povie - ako baránok medzi vlkami.

Skrátka, títo žiaci sa prezentujú bez všetkého, čo by bolo nevyhnutné pre hnutie, ktoré sa chce presadiť, pre stranu, ktorá chce uspieť v tomto svete, potrebuje peniaze, všetky tieto veci.

Práve posolstvo, ktoré má učeník vnieť do sveta, má v sebe neodolateľnú božskú silu, a ak sa spoliehate na tieto zdroje, ktoré sú zdrojmi sveta, znamená to, že nedôverujete sile, ktorú má toto posolstvo v sebe.

Potom Ježiš jasne povedal, čomu učeník nevyhnutne čelí, ak má splniť svoje poslanie.

Aké prijatie dostanú učeníci?

Ježiš hovorí: "Nepripravujte sa na to, že vás privítajú potleskom, nie!

Budete ako baránky uprostred vlkov, preto buďte opatrní ako hady, jednoduchí ako holubice, teda verní, nemáte čo skrývať!

Učeník určite nie je väčší ako Majster, ktorý bol nazvaný Beelzebul... nečakajte nič lepšie."

Keď Ježiš povedal tieto veci - zhrniem časť rozhovoru, kontext dnešného úryvku - keď to počuli, učeníci museli byť ohromení, museli sa pýtať sami seba: "Ale ak je to tak, má zmysel pokračovať vo veci, o ktorej predpokladáme, že zlyhá?"

Nasledovali sme Mesiáša, ale toto sme nečakali, možno bude lepšie, ak všetko zahodíme, vrátime sa do Kafarnauma a budeme pokračovať v našom živote, v živote každého z nás, dobre, ale nie je to nový svet, je to život ešte stále zakotvený v starej realite."

Ježiš jasne čítal v ich očiach strach, aby privítali túto misiu. Strach má pozitívnu

životnú funkciu, pretože beda, ak sa človek nebojí!

Strach signalizuje nebezpečenstvo, a tak vám bráni robiť nesprávne rozhodnutia, unáhlené, neuvážené gestá, ktoré vás môžu stáť život, v skutočnosti sa hovorí, že "mladí ľudia sú najlepší vojaci a najhorší vodiči", pretože sa neboja nebezpečenstva, a tak ľahko riskujú svoj život.

Ak sa však strach vymkne spod kontroly, ak sa stane prekážkou, pretože vám bráni v odvážnych činoch, potom vás strach ochromí.

Ak chceš nasledovať Krista, ber do úvahy, že prvou reakciou, ktorú zažiješ, bude strach; ak strach nezažiješ, znamená to, že si nepochopil, čo od teba Ježiš žiada a kam ťa chce viesť, aj on sa bál, ale ak chceš byť učeníkom, nemôžeš sa nechať ovládnuť strachom, inak svoje myšlienky odložíš, budeš obdivovať Krista, budeš praktizovať nejaké pobožnosti, nejaké zbožné skutky, dokonca dobré skutky, ale nedovolíš, aby si sa naplno zapojil do jeho návrhu stať sa budovateľom nového sveta.

Témou dnešného evanjelia je to, čo nám Ježiš hovorí o strachu, o strachu, ktorý prežíva učeník.

Počúvajte:

Nebojte sa ich, lebo nie je nič skryté, čo by nebolo odhalené, ani tajné, čo by nebolo známe. ²⁷Čo vám hovorím v tme, hovorte na svetle, a čo počujete v ušiach, hlásajte z terás.

V dnešnom úryvku evanjelia Ježiš trikrát opakuje: "Nedajte sa viesť strachom, zažijete strach, aj ja som ho zažil," hovorí Ježiš, "ale ja som sa nenechal viesť strachom, rozhodol som sa odvážne a vy musíte urobiť to isté! "

Prvý strach, ktorý Ježiš berie do úvahy, je strach, ktorý učeník prežíva z nebezpečenstva, ktoré neprichádza zvonku, ale zvnútra.

Strach, ktorý prežíva každý, je tento:

"Musím ísť a ohlasovať nového človeka, nový svet, ale uvedomujem si to alebo sa bojím prijať toto Božie kráľovstvo, tento nový svet?

Ako môžem ísť a ohlasovať to iným, keď som si to sám neosvojil?

Bojím sa urobiť toto rozhodnutie v plnosti niektoré veci áno, ale len odovzdať svoj život Kristovi... Necítim sa na to!

Bojím sa vzdať svojho sebecka, stále myslím na seba, keď sa rozhodujem, alebo sa bojím otvoriť svoje srdce bezpodmienečnej láske, dokonca aj nepriateľovi... je toho príliš veľa!

Potom, keď príde na to, aby som nazhromaždil trochu majetku, zatiaľ čo brat je v núdzi, nemôžem sa prinútiť vzdať sa... potom bezpodmienečné odpustenie...

Potom je tu skutočnosť, že vedľa mňa, okolo mňa, vidím, že ľudia robia rozhodnutia opačné tým, ktoré navrhuje Ježiš, sám som v zajatí tohto spôsobu uvažovania, neodpútavam sa! Potom sa aj mňa zmocnia pochybnosti: nie je lepšie, aby som sa aj ja prispôbil tomu, čo robia všetci ostatní, a snažil sa užívať si život bez toho, aby som robil naozaj zlé veci, ale bez toho, aby som príliš myslel na druhých? Nie je lepšie, aby som aj ja prijal nejaký kompromis?

Ak urobím určité obete, nebudem ich nakoniec ľutovať?"

Tu je strach z nesprávnej voľby, keď človek prijme návrh Ježiša Nazaretského, bojí sa, že skončí medzi porazenými v dejinách.

Na tento strach dáva Ježiš prvú odpoveď, ktorá znie takto:

"pamätajte, že nič nezostane skryté, všetko bude odhalené, nič nezostane tajné, všetko bude známe na konci....

Nakoniec sa život nebude hodnotiť podľa ľudských kritérií, ale vo svetle neba, vo svetle Boha, a vtedy sa ukáže, čo bol správny život a čo bol nesprávny život.

Divadlo pominateľnosti tohto sveta sa zatvára a pravda zostáva, tvoje skutky lásky sú dnes skryté, ľudia obdivovaní, úspešní ľudia sú iní, neboj sa vybrať si to, čo navrhujem, pretože jedného dňa sa tma rozplynie a keď svetlo Božieho súdu zažiarí na život každého človeka, každý uvidí, že si sa rozhodol správne, mal si pravdu!"

Desí vás nielen vnútorná temnota, ale aj hustá temnota, o ktorej viete, že sa s ňou stretnete, keď budete povolaní vniesť toto svetlo do temnoty starého sveta, bojíte sa konfrontovať s vonkajšou temnotou, pretože sa stretnete s nedôverou, uzavretosťou, odmietnutím, nepriateľstvom... V tomto stave radšej mlčíte, nádej vo svojom srdci si nechávate pre seba, radšej zostávate ticho, mlčíte.

Je to strach, ktorý vás vedie k tomu, aby ste sa skrývali, aby ste zatajili dokonca aj svoju identitu kresťana, strach z toho, že budete uvažovať ako kresťan medzi ľuďmi, ktorí sa riadia inými princípmi, ktorí hovoria reči, ktoré nie sú v súlade s tým, čo si myslíte.

Bojíte sa odhaliť svoju identitu učeníka, pretože sa bojíte, že vás budú považovať za spiatočníka, za zastaraného človeka, za bezradného, ktorý si ešte neosvojil to, čo schvaľuje väčšina, za človeka, ktorý nepochopil modernú mentalitu pri uvažovaní o voľbe hodnôt života, o samotnej hodnote života od jeho počatia až po jeho prirodzený koniec... Možno nemáte odvahu predstaviť sa ako Kristov učeník, pretože sa bojíte, že sa vám vysmejú.

Ježiš hovorí: "*Čo som vám povedal vo tme, vyneste na svetlo.*"

"Boli ste v tme, keď ste prijali moje svetlo, teraz ste svetlo, prineste toto svetlo do sveta bez strachu z temnoty sveta."

Nie je to svetlo, čo by sa malo báť, je to tma, čo by sa mala báť, pretože ak je miestnosť osvetlená, aj keď je svetlo trochu tlmené, slabé a blikajúce, ako často býva naša viera, ak v noci otvoríme okno, nie je to tma, ktorá vchádza, je to svetlo, ktoré zhasína, tma

vždy prehrá, dostane to
najhoršie! Ježiš upokojuje
učeníka:

"napriek všetkým skúškam a ťažkostiam sa evanjelium bude šíriť a premieňať svet."

Teraz nám hovorí druhý dôvod, prečo sa učeník nemá nechať viesť strachom: *A nebojte sa tých, ktorí zabíjajú telo, ale nemajú moc zabiť dušu; bojte sa radšej toho, kto má moc spôsobiť, že duša a telo zahynú v Geenne.*

Keď máme strach, vždy sa nájde nejaký optimistický priateľ, ktorý nás upokojí a povie:

"Uvidíš, že sa ti nič nestane."

Na druhej strane Ježiš hovorí tým, ktorí chcú byť jeho učeníkmi: "Berte do úvahy, že sa vám určite niečo stane, dokonca sa obávajú, či sa vám to nestane, pretože by to znamenalo, že ste sa prispôbili spôsobu uvažovania a života všetkých, nikomu ste neprekážali, preto vás nechávajú na pokoji."

Viete, že ak hlásate určité hodnoty, dráždite tých, ktorí v ne neveria, a ešte viac ich dráždite, ak ich dôsledne žijete.

Pripomeňme si, čo sa píše v druhej kapitole *Knihy múdrosti*:

"Život spravodlivého sa líši od života iných a úplne iné sú cesty, po ktorých kráča." Berte do úvahy - Ježiš hovorí jasne - že tí, ktorí sa stavajú proti novému svetu, ktorí nechcú, aby sa ustanovil nový svet, ktorým vyhovuje starý svet... môžu vás dokonca zabiť!

Sú to mučeníci evanjelia a dnes ich je veľa a väčšinu z nich pozná len Boh, ale vieme, že tí, ktorí odsudzujú nespravodlivosť, ktorí sa v mene evanjelia stavajú na stranu slabých, chudobných a vyzývajú aj silné mocnosti svetových financií, vedia, že za to zaplatia!

Pomyslite na rôznych Romerov!

Tu je teda strach, náš život nebude dnes spochybňovaný, aspoň tu v našom kontexte, ale určite budeme čeliť odporu tých, ktorí zmýšľajú inak ako Kristus, môžu to byť falošné obvinenia, posmešky, marginalizácia.

Spomeňte si napríklad na niektoré bolestné nedorozumenia v rámci jednej rodiny, na niektoré dobromyseľné, ale veľmi zraňujúce úsmevy.

Všetci sme počuli dôverné rozprávanie matiek:

"Môj syn, keď vidí, že v nedeľu chodím von, mi hovorí: ale načo chodíš do kostola, zostaň doma a odpočívaj"

Tieto náboženské príbehy sú pozostatky, zvyšky stredoveku, ktorým už nikto neverí, nezmyselné veci.

Tieto úsmevy veľmi boľia a človek ich musí brať do úvahy, samozrejme, ak vyznáva evanjeliové hodnoty.

Niekedy sa môžeme usmievať aj nad vecami, ktorým by sme sa mali vyhýbať, pretože niekedy nejde o evanjelium, ale o evanjeliový život, ktorý je zosmiešňovaný, o určité zastarané náboženské praktiky, o určitú dôverčivosť, ktorá nikdy nemala zmysel, ale keď je svedectvo autentického evanjeliového života, berieme do úvahy aj nepochopenie členov rodiny.

Aj Ježiš to zažil, Jánovo evanjelium nám hovorí, že v neho neverila ani jeho vlastná rodina.

Ježiš nás vyzýva, aby sme sa zamysleli, keď vás prenasledujú dramatickým spôsobom, keď vás pripravujú o život, čo sa môže stať, alebo aj iným spôsobom, napríklad tým, že vás zosmiešňujú, odsúvajú na okraj spoločnosti, urážajú!

Premýšľajte... akú škodu vám môžu spôsobiť nepriatelia evanjelia medzi stratou výhodných pozícií, neurobením kariéry, ale žiadne násilie vás nemôže pripraviť o jediné dobro, ktoré vám zostáva, o život Večného, ktorý vám bol darovaný.

Tvojej identity ako učeníka sa nikto nemôže dotknúť a to je to, čo sa počíta, je to život, ktorý zostáva, biologický život netrvá tak dlho, dôležité je, že pravý život, božský život Božieho syna, ktorý je v nás, toho sa nikto nesmie dotknúť!

Preto sa žiak nesmie báť!

Ježiš hovorí: "Ak sa niekoho bojíš, nemôžeš byť mojím učeníkom, pretože ak sa bojíš človeka, považuješ ho za nebezpečného, za nepriateľa, a tak sa máš na pozore... ako ho môžeš milovať? Nemôžete sa báť!

Samozrejme, môže ti ublížiť, ale nezničí tvoju osobu, pretože tvoj život nezávisí od neho."

Ježiš hovorí, že je tu niekto, koho sa musíme báť, pretože má moc spôsobiť, že zahyniete v Geenne na tele i na duši.

Kto je táto nebezpečná postava?

Nie je to nič vonkajšie, je to zlá sila, ktorá je prítomná v každom z nás, všetci ju zažívame, je to tá hlúposť, ktorá nás vedie k tomu, aby sme uvažovali a žili bez toho, aby sme dbali na to, čo nám hovorí Kristus. Túto negatívnu časť, ktorá je prítomná v každom z nás, musíme ovládať, musíme sa jej báť, pretože nám môže zničiť život; musíme ju mať pod kontrolou, inak nás zavedie do pekla, hovorí Ježiš.

Geenna nie je peklo, bolo to smetisko Jeruzalema a je to drsný obraz, ktorý Ježiš používa, hovorí: "Ak nasleduješ toho zlého v sebe, hádžeš svoj život na smetisko. Toho zlého sa musíte báť, nie vonkajších nepriateľov.

Teraz si vypočujme tretí dôvod:

²⁹Nepredajú sa dva vrabce za cent? Ani jeden z nich však nepadne na zem bez toho, aby sa o to nezaujímal váš Otec.

³⁰Dokonca aj vlasy vášho šéfa sú všetky spočítané.

³¹Preto sa neboj: máš väčšiu cenu ako mnoho vrabcov!

³²Preto každého, kto ma uzná pred ľuďmi, aj ja ho uznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach;³³ kto ma zaprie pred ľuďmi, aj ja ho zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.

Aj my sme možno použili známy výrok "ani lístok sa nepohne, ak to nechce Boh"; tento výrok je stredovekým výkladom Pánovho výroku o vrabcoch, ktorý sme práve počuli.

Je to nesprávny výklad, pretože nie je pravda, že sa nič nedeje bez toho, aby to Boh nechcel, že Boh mnohé veci jednoducho nechce a ani im nemôže zabrániť.

Tretí dôvod, prečo by sa Kristov učeník nemal báť, predstavuje Ježiš na dvoch obrazoch, najprv na obraze vrabcov a potom na obraze vlasov na hlave.

Ježiš hovorí:

"Dva vrabce sa nepredávajú za groš" (zaujímavé, ako Lukáš uvádza tento Pánov výrok, nehovorí dva vrabce za groš, ale päť vrabcov za dva denáre, v tom čase bolo 5 X 4)

Čo predstavuje vrabec?

V Ježišových časoch to bol ten najbezvýznamnejší tvor, len si spomeňte, že v traktáte *B'rakhoth v Mišne* sú požehnania pre všetky tvory stvorené Hospodinom, všetky okrem vrabcov, pretože ľudia poľnohospodári nemali súcit s vrabcami, ktoré ničili úrodu obilia.

Ježiš hovorí: "Bojíte sa, ale ak sa Boh stará o také bezvýznamné tvory, ako sú vrabce, chcete, aby sa nestaral o svoje deti?"

Dôvod, prečo Ježiš uvádza tento obraz, je ten, že voľba nasledovať ho sa netýka len osoby, ktorá sa tak rozhodne, ale aj tých, ktorí sú jej blízki, napríklad ak sa otec rodiny rozhodne hospodáriť so svojím majetkom podľa Majstrovho návrhu, teda nehromadí, uspokojí sa s každodenným chlebom a to, čo má navyše, dá tým, ktorí to potrebujú; táto voľba sa netýka len jeho, ale aj celej jeho rodiny, možno nebude môcť dať svojim deťom všetko, čo dávajú iní namiesto neho... zbytočnosti sú v tomto dome vylúčené.

Možno, že deti alebo dokonca manželka nebudú súhlasiť s touto voľbou, hovorí Ježiš:

"Nebojte sa, buďte dôslední, nebojte sa dôsledkov, ktoré by mohli nastať a ktoré by vás mohli vystrašiť, pretože Boh je Otec, ktorý sa stará aj o vrabce, o to viac sa bude starať o vás a vašu rodinu, ak budete verní jeho evanjeliu."

Alebo ak človek vykonáva povolanie, ktoré ho núti robiť kompromisy so svojím svedomím, napríklad v továrni na zbrane, kde zarába veľa peňazí... urobí odriekanie, prijme voľbu iného povolania, ktoré je oveľa menej platené, nebude úspešný, možno jeho vlastní rodinní príslušníci nebudú zdieľať túto voľbu, pretože majú iné sny o naplnení svojho života. "Nie!" hovorí Ježiš, "buď dôsledný, neboj sa."

Ak si úprimný, možno by som nemal určité kariérne kroky, buď dôsledný voči svojmu svedomiu, neboj sa následkov!"

Na tieto otázky Ježiš odpovedá pripomenutím dôvery v Otca na nebesiach; nesľubuje učeníkom, že sa nič nestane, že ich vždy zachráni zázraky, divy, nie.

Žiakovi sľubuje len jedno:

"vy, ktorí nasledujete evanjelium, ste sa rozhodli správne, buďte dôslední vo svojom presvedčení."

Potom druhý príklad, volanie vlasov, ktorých počet každému uniká, a ak by sme aj tam počítali, na druhý deň sa už počet zmenil.

Otcovi nič nechýba, ak mu záleží aj na počte vlasov na tvojej hlave, záleží mu na vlase na tvojej hlave, chceš, aby mu nezáležalo na tebe, ktorý si sa zaviazal prijať jeho návrh a stať sa staviteľom nového sveta?

Dielo sa končí prísľubom:

"Kto mňa uzná pred ľuďmi, toho aj ja uznám pred Otcom v nebesiach." Čo sa stane, keď sme uprostred ľudí a v istom okamihu počujeme, že niekto vysloví naše meno?

Dostali sme sa z anonymity, cítime sa o niečo dôležitejší, predtým sme neboli nikým a teraz nás niekto spoznal.

Ale kto je ten, kto nás spoznal?

Ak ide o významnú osobu, cítime sa hrdí a ľudia okolo nás hovoria: "ten je z okruhu tej hviezdy"; napríklad ja by som mohol byť v tom okruhu, mohol by som byť známy ako mafián z okruhu tých pochybných ľudí.

"Tu je dôležité," hovorí Ježiš, "aby ste na konci svojho života boli mnou rozpoznaní ako tí, ktorí sa mi podobajú, ako jedni z môjho kolena."

Preto na tomto svete "buďte rozpoznaní ako tí, ktorí ma poznajú!" Pamätáme si to, Peter, keď sa ho pýtali, povedal:

"... ale ja ho nepoznám", t. j. nepatrím do tejto skupiny, nepatrím k tým, ktorí vyzerajú ako tento človek.

"Tu je to dôležité," hovorí Ježiš, "daj sa mi spoznať ako môj učeník na tomto svete, neboj sa mi dať sa spoznať, pretože dôležité bude, aby som ťa nakoniec spoznal ako toho, kto sa mi podobá, pretože ak sa mi podobáš, si synom nebeského Otca."